Lietas Nr. C29596916
Lietas arhīva Nr. C-0429-17/8

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Ventspils tiesas tiesnesis I.Kligačs

ar sekretāri S.Višķeri, piedaloties prasītāja pārstāvjiem- zvērinātiem advokātiem E.Vēberam, Z.Krastiņam **2017.gada 30.martā** izskatīja atklātā tiesas sēdē Ventspilī, Katrīnas ielā 14 videokonferences režīmā civillietu If P&C I Insurance AS Latvijas filiāles maza apmēra prasībā pret Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu piedziņu,-

k o n s t a t ē j a

2017.gada 1.februārī Ventspils tiesa saņēmusi 2016.gada 20.septembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā iesniegto prasītājas If P&C I Insurance AS Latvijas filiāles prasību pret atbildētāju pašvaldības SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", kurā lūgts piedzīt zaudējumus 1622.59 EUR un tiesāšanās izdevumus. Papildus lūgts atzīt prasītājam saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 29.jūlijā /adrese/, saliets trešajai personai piederošs dzīvoklis Nr. 157, kas bija apdrošināts If P&C Insurance AS Latvijas filiālē.

2015.gada 3.augustā SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" sastādījis aktu, kurā konstatēts ūdens noplūdes iemesls – bēniņos lietus kanalizācijas sistēmai noņemts vāks. Dzīvoklim nodarītie bojājumi norādīti minētajā aktā un 2015.gada 3.augusta īpašuma apskates protokolā.

Kopējais dzīvoklim noplūdes rezultātā nodarīto zaudējumu apjoms saskaņā ar SIA „A Versus" sastādīto un If Apdrošināšanas īpašuma eksperta apstiprināto tāmi ir 2263.27 EUR. Prasītājs izmaksājis trešai personai apdrošināšanas atlīdzību EUR 1622.59 apmērā.

Tā kā atbildētājs kā nama pārvaldnieks ir atbildīgs par nama inženiertehnisko komunikāciju tehnisko stāvokli, lūdz piedzīt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību regresa kārtībā no atbildētāja kā nama apsaimniekotāja.

Atsaucas uz tiesas spriedumiem lietās Nr. C28321615, Nr. C28324115, Nr. C29638615, Nr.C30487810, Nr. C20331510, Nr. C20277209, kur tiesas taisījušas prasītājam labvēlīgu spriedumu analoģiskās lietās.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1770., 1773., 1775., 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d)apakšpunktu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, MK noteikumu Nr. 907 13.punktu, Nr. 1014 7.punktu, 9.punktu, 13.punktu.

Atbildētāja 2016.gada 25.oktobrī iesniegusi **iebildumus,** kuros prasību neatzīst. No Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta sprieduma lietā Nr.SKC-40/2011, Augstākās tiesas Senāta 2003.gada 7.maija sprieduma lietā Nr.SKC -255; 2009.gada 3.jūnija sprieduma lietā Nr.SKC-169; 2010.gada 24.novembra sprieduma lietā Nr.SKC -234 secina, ka zaudējumu apmērs nosakāms pēc lietas vērtības laikā, kad izdarīta prettiesiskā darbība. Atlīdzinājumam jābūt tādam, lai atjaunotu stāvokli, kāds pastāvēja pirms prettiesiskās darbības veikšanas, bet ne lielākam par to.

Uzskata, ka lietā nav pierādījumi, ka dzīvojamās telpas atjaunošanai nepieciešama tieši tāda vērtība, kā norāda prasītājs. Prasītājam dzīvokļa nolietojums bija jākonstatē, slēdzot apdrošināšanas līgumu, kas netika izdarīts.

Atbildētājam nav pienākums maksāt par visa dzīvokļa remontu, bet gan tikai par nodarītiem zaudējumiem. Prasītāja sastādītā tāme pārsniedz aktā, ko parakstījis dzīvojamās telpas īpašnieks, salietās platības. Kaut arī dzīvojamā telpa tika salieta divās vietās (istabā grīda 1 m^2 un hallē griesti 15 m^2 apmērā), prasītājs ir izmaksājis atlīdzību par griestu remontu divās telpās.

Norāda, ka sertificēts būveksperts, kas pārbaudījis tāmi, zaudējumus nav konstatējis dabā. Savukārt prasītāja sastādītam apskates protokolam nevar piešķirt dokumenta spēku, jo tas sastādīts vienpersonīgi un tā saturu nav pārbaudījis neatkarīgs speciālists.

Norāda, ka atbildētājam nav pienākums atlīdzināt prasītājam nepamatoti izmaksātas kompensācijas, tikai tāpēc, ka prasītājs tās ir izmaksājis.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi pusēm paziņots likumā noteiktā kārtībā. Nekādi lūgumi no atbildētāja nav saņemti. Tiesa uzskata, ka lieta skatāma bez atbildētāja SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" klātbūtnes saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta 1.daļu, 56.panta 2.daļu, 56.^{1}panta 1.daļas 4.punktu.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis E.Vēbers prasību uzturēja pilnībā uz tiem pamatiem, kas norādīti prasības pieteikumā, papildus uzsverot, ka atbildētājam kā apsaimniekotājam bija pienākums veikt nama apsaimniekošanu tādā veidā, lai tas neradītu kaitējumu trešajām personām. Mājas inženierkomunikāciju apsekošana regulāri jāveic atbildētājam nevis apdrošinātājam. Apdrošinātais dzīvoklis pirms līguma slēgšanas tika apskatīts.

Norāda, ka apdrošinātā dzīvokļa īpašniece nav speciālists, lai konstatētu komunikāciju bojājumus, ka bez 2015.gada 3.augusta akta sastādīts tajā pašā datumā īpašuma apskates protokols, kurā remontdarbu tāmes atbilstību dabā ir apsekojis prasītāja pārstāvis, bet sertificēts eksperts I.Kalniņš ar savu parakstu apliecinājis tāmes pareizību. Arī telpu grupas plāna shēmā ir norādītas aplietās platības.

Vērš uzmanību, ka 2015.gada 3.augusta aktā norādīts, ka griesti 15 m^2 platībā bojāti hallē, bet laminats- 1 m^2 platībā citā istabā, kas netieši norāda, ka arī šajā istabā bija bojāti griesti, jo pretējā gadījumā nebūtu bojāts laminats.

Atbildētāja pienākums bija patstāvīgi apsekot mājas inženiertehniskās komunikācijas. Pierādījumi nav iesniegti, ka būtu veikta kāda apsekošana pirms noplūdes un tas būtu reģistrēts apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Lūdz prasību apmierināt.

Izvērtējusi prasības pieteikumu un tam pievienotos materiālus, prasītāja paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka prasība ir

apmierināma daļēji.

Noskaidrots, ka 2015.gada 29.jūlijā /adrese/ tika saliets trešai personai piederošais dzīvoklis Nr.157, par ko prasītājs kā apdrošinātājs izmaksājis atlīdzību 1622.59 EUR. Šo ēku apsaimnieko atbildētājs.

No SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2015.gada 3.augusta akta redzams, ka dzīvokļa Nr. 157, /adrese/ saliešana notikusi sakarā ar trešo personu rīcību – bēniņos lietus kanalizācijas sistēmai noņemts vāks (lietas 20.lapa). Aktā konstatēts halles griestu bojājums 15 m^2 platībā un istabas lamināta grīdas 1.0 m^2 platībā bojājums.

Atbilstoši SIA "A Versus" sastādītai remontdarbu tāmei remontdarbu tiešās izmaksas dzīvoklim /adrese/ sastāda 1661.31 EUR (lietas 22.lapa).

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumiem. Tā kā prasītājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību saistībā ar trešās personas apdrošinātajam dzīvoklim nodarītajiem bojājumiem, prasītājs ir tiesīgs prasīt izmaksāto zaudējumu atlīdzību no atbildētāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs ir jāatlīdzina. Savukārt Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka kopīpašumā esošajā daļā ietilpst dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma. Minētās likuma normas izpratnē iekšējais lietus kanalizācijas sistēma ir uzskatāma par dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju sistēmu (iekārtu) un par to strīds starp pusēm nepastāv. Arī savos rakstveida paskaidrojumos atbildētājs nenoliedz, ka dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju sistēmas (iekārtu) apsaimniekošana un uzturēšana kārtībā ir viņa pienākums.

Tā ka atbildētājs ir mājas apsaimniekotājs, tad tiesas skatījumā, viņam ir pienākums nodrošināt inženierkomunikācijas tādā tehniskā stāvoklī, kādā tas nerada kaitējuma rašanās draudus trešajām personām. Tiesa uzskata, ka atbildētājs, apsaimniekojot dzīvojamo māju, veica savus pienākumus tikai formāli, nepievēršot lielāku rūpību savu pienākumu pildīšanai. Atbildētājam bija visas iespējas nepieļaut ūdens noplūdi bēniņu telpā, liedzot nepiederošām personām tajās ieiet. Pierādījumi, ka vispār bēniņu telpā /adrese/, no kurienes notika ūdens noplūde 2015.gada 29.jūlijā, ir veikta šo inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude vai tehniskā apsekošana, nav iesniegti. Tāpat nav iesniegti pierādījumi, ka bēniņos lietus kanalizācijas sistēmai tika noņemts vāks trešo personu prettiesisku darbību rezultātā.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunkts nosaka, ka obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības ir dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziska saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām: dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts. Saskaņā ar šā likuma 16.panta pirmo daļu, pārvaldnieks ir atbildīgs dzīvojamās mājas īpašniekam par viņam dotā pārvaldīšanas uzdevuma izpildi saskaņā ar šā likuma, Civillikuma un noslēgtā pārvaldīšanas līguma noteikumiem.

Atbilstoši Ministru kabineta 28.09.2010. noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 6.punktam, dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Šo noteikumu 13.[1] punktā noteikts, ka vizuālā pārbaude veicama arī attiecībā uz inženierkomunikācijām, bet atbilstoši 14.punktam pārbaudes veicamas arī pēc vētrām, plūdiem, spēcīgiem nokrišņiem un citām dabas stihijām, kas var radīt dzīvojamās mājas un tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju bojājumus, kā arī pēc avārijas situācijām, kas var radīt apdraudējumu.

Atbildētāja kompetencē kā viens no uzdevumiem bija nodrošināt inženiertehnisko komunikāciju tādu stāvokli, lai tās neapdraudētu apsaimniekotās mājas dzīvokļu īpašumus un to īpašniekus. Atbildētāja pienākums ir sekot inženiertehnisko komunikāciju stāvoklim, vajadzības gadījumā veikt nepieciešamo remontu kā arī nodrošināt, lai trešajām personām nebūtu iespējams iejaukties šīs sistēmas darbībā, tādējādi apdraudot mājas iedzīvotāju drošību. Konkrētajā gadījumā atbildētāja pienākumu prasītājai atlīdzināt zaudējumu rada tā nepietiekoša rūpība lietus ūdens kanalizācijas sistēmas nepieejamības trešajām personām nodrošināšanā. Atbildētājam, kā mājas apsaimniekotājam bija jārūpējas par to, lai trešās personas nevarētu piekļūt lietus ūdens kanalizācijas sistēmas vākam un nevarētu to noņemt.

Pie nodibinātajiem apstākļiem tiesai ir pamats atzīt, ka atbildētājs nav godprātīgi pildījis savus apsaimniekotāja pienākumus, līdz ar ko ir pieļāvis vainojamu bezdarbību. Tiesa konstatē priekšnoteikumus zaudējumu atlīdzināšanas pienākumam kā to regulē Civillikuma 1771., 1772., 1775. un 1779.panti.

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" neapstrīd būvinženiera, kas veica strīdus objekta novērtējumu, kompetenci, neiesniedzot savu tāmi. Savos rakstveida paskaidrojumos atbildētāja pārstāvis vērš uzmanību tikai uz dzīvokļa īpašnieces parakstīto 2015.gada 3.augusta aktu, kur norādīts, ka griesti salieti hallē 15m^2 platībā, savukārt istabā bojāts lamināta grīdas segums 1 m^2 platībā.

Tiesa kritiski vērtē atbildētāja argumentus, ka saliets bija tikai vienā istabā griesti, jo no 2015.gada 3.augusta īpašuma apskates protokola, ko parakstījusi arī dzīvokļa īpašniece redzams, ka dzīvojamā istabā ir bojāti griesti (reģipša 90%, apmetuma- 10%), ka griesti ir ar dekoratīvo apdari, ka blakus istabā ir bojāti griesti (apmetuma daļa) un noplūdes rezultātā bojāts grīdas segums. Šis apskates protokols sastādīts, klātesot tāmes veicēja pārstāvim un tajā pašā datumā, kad izdots SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" akts un tādējādi vērtējams kā rakstveida pierādījums. Arī 2015.gada 30.jūlija cietušās atlīdzības pieteikums un telpu grupas plāna shēma (lietas 29., 24.lapa) apliecina, ka negadījuma rezultātā tika bojāti griesti divās telpās un grīda vienā istabā.

Tāpat tiesa pievienojās prasītāja pārstāvju uzskatam, ka apludināšanas rezultātā nav iespējams sabojāt istabas grīdu, nebojājot griestus šajā telpā.

Civillikuma 1786.pants nosaka, ka novērtējot zaudējumus, jāievēro nevien galvenās lietas un tās piederumu vērtība, bet arī pamatums, kas netieši nodarīts ar zaudējuma nesēju notikumu, un atrautā peļņa.

Tiesa uzskata, ka zaudējumu apmēru veido bojāto lietu atjaunošanas vērtība, tas ir, ka dzīvokļa konkrētās telpas bojātā plakne tiek atjaunota pilnībā nevis tikai bojājuma vieta. Dzīvokļa īpašuma mantas samazinājums ir noticis fakts, tātad, tas ir jau cēlies un faktiski pastāvošs zaudējums.

Atbildētājs nepamatoti uzskata, ka prasītājam pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas bija jāapseko dzīvojamās mājas, tai skaitā bēniņu telpas komunikācijas, jo tika apdrošināts dzīvoklis nevis šīs komunikācijas. Neviens normatīvs akts nenosaka, ka būvinženierim, sastādot tāmi, tā jāapskata dabā. Tāpat tiesai nav pamata uzskatīt, ka tāmē būtu iekļauti dārgi materiāli vai citas izmaksas, kuras tieši neattiecas uz appludināšanas seku novēršanu. Tāmi sastādījis uzņēmums, kas veic attiecīgus remonta darbus un nav pamata apšaubīt tā kompetenci.

Prasītājs ir izmaksājis atlīdzību 1622.59 EUR, ko veido tāmē norādītās tiešās izmaksas 1661.13 EUR un pievienotās vērtības nodoklis 21% no materiālu izmaksām 101.46 EUR mīnus pašrisks 140 EUR, ņemot vērā to, ka nav zināms vai ir veikts remonts.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2010.gada 29.septembra spriedumā Nr.SKC-191 un 2013.gada spriedumā lietā Nr. SKC-428/2013 ir norādījis, ka PVN iekļaušana zaudējumu aprēķinā ir pamatota tikai tad, ja izdevumi lietas atjaunošanai jau ir bijuši pirms prasības celšanas tiesā. Pirms remonta veikšanas nodokļu maksājumi neizbēgami nav nepieciešami mantas (lietas) iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai. Vispārēji apsverot

seku novēršanu, sabojātās lietas īpašniekam ir arī citādas iespējas, piemēram, veikt remontu pašam vai pieaicināt meistaru, kas darbu izpilda uz uzņēmuma līguma pamata, nebūdams reģistrēts kā PVN maksātājs, par kuru arī netiek veiktas sociālā nodokļa iemaksas. Tāpat lietas īpašnieks pieprasīto atlīdzinājumu par tiesību aizskārumu var nemaz neizlietot materiālu iegādei, šādi paturot sev bez materiālu vērtības arī PVN vērtību. Prasītājs minētās atziņas nav ņēmis vērā, jo zaudējumos ietvēris pievienotās vērtības nodokli 21% no materiālu izmaksām - 101.46 EUR.

Tāpat prasītājs nav ņēmis vērā šajos spriedumos izteikto atziņu par materiālu piegādes transporta izdevumiem- 70 EUR, iekļaujot šos summu tiešās izmaksās. Senāts augstāk minētos nolēmumos atzinis, ka gadījumā, ja šie izdevumi nav veikti līdz prasības izskatīšanai, tos nevar uzskatīt par tādiem, kas neizbēgami būtu nepieciešami mantas (lietas) iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai jau minēto apsvērumu dēļ.

Ņemot vērā augstāk minēto un to ka lietā konstatēts, ka dzīvokļa remonts nav veikts, tiesa uzskata, ka no tāmes izslēdzami: PVN 21% no materiālu izmaksām- 101.46 EUR un materiālu piegādes transporta izdevumi- 70 EUR, kopumā 171.46 EUR un šajā daļā prasība noraidāma. Daļā par zaudējumu 1451.13 EUR piedziņu (1661.13- 70- 140= 1451.13)- prasība apmierināma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus. Līdz ar to prasītājam atzīstama tiesības saņemt 6 procentus gadā no pamatsummas, kas uz doto brīdi ir 1451.13 EUR arī līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļu un 44.panta 1.daļas a) apakšpunktu, 2.un 4.daļām no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 217.69 EUR, izdevumi par pieteikuma, paziņojumu sūtīšanu 4.70 EUR, izdevumi par advokāta palīdzību lietā 217.67 EUR. Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 34., 41., 44., 97., 193., 204.[1] pantiem, Civillikuma 1756., 1771., 1772., 1775., 1786. un 1779.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no **Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"** (reģistrācijas Nr.40103362321) par labu **If P&C Insurance AS Latvijas filiālei** (reģistrācijas Nr.40103201449) zaudējumus 1451.13 EUR, valsts nodevu 217.69 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par prasības pieteikuma un tiesas paziņojumu nosūtīšanu 4.70 EUR, izdevumus par advokāta palīdzību lietā 217.67 EUR, **pavisam kopā 1891.19 EUR (viens tūkstotis astoņi simti deviņdesmit viens** *euro* **un 19 centi),** atzīstot If P&C Insurance AS Latvijas filiālei tiesības saņemt likumiskos procentus 6% (seši procenti) gadā no zaudējumu summas 1451.13 EUR (viens tūkstotis četri simti piecdesmit viens *euro* un 13 centi) par laiku līdz sprieduma izpildei un aprobežojot procentu pieaugumu ar pamatsummas apmēru.

Piedzītos naudas līdzekļus ieskaitīt prasītāja norēķinu kontā: Nr.LV85NDEA0000080320357, Nordea Bank AB Latvijas filiāle, kods NDEALV 2X.

Daļā par zaudējumu 171.46 EUR piedziņu- prasību **noraidīt.**

Noteikt atbildētājam termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2017.gada 30.martā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ventspils tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis I.Kligačs